

Strategie rozšiřování systémů rozšířené odpovědnosti výrobců v České republice Klíčoví aktéři a jejich participace

Ing. Bc. Jan Maršák, Ph.D.

Ředitel odboru cirkulární ekonomiky a odpadů

Ministerstvo životního prostředí

Konference Energetiky a odpadového hospodářství

Praha, 23. 10. 2025

Ministerstvo životního prostředí

Rozšířená odpovědnost výrobců (EPR)

- **Odpovědnost výrobce i za post-spotřebitelskou fázi života výrobku (OECD).**
- **Směrnice o odpadech – *soubor opatření, jejichž cílem je zajistit, aby výrobci nesli finanční odpovědnost nebo finanční a organizační odpovědnost za výrobek v rámci jeho životního cyklu i poté, co se stal odpadem.***
- ***Akt o cirkulární ekonomice (Circular Economy Act) – EPR jako jedno z témat (rozšíření stávajících systémů) – předpokládaná publikace v roce 2026.***

Strategické ukotvení EPR

- **Plán odpadového hospodářství ČR 2025 – 2035**

- představuje dlouhodobou vizi odpadového hospodářství ČR
- **na období 2025-2035 schválený vládou ČR v červenci 2025**
- klade důraz na předcházení vzniku odpadů, maximální recyklaci a využití odpadů a **principy EPR**

- **Strategický rámec Cirkulární Česko 2040**

- základní strategický dokument pro cirkulární ekonomiku v ČR
- reflektuje nezbytnost prosazení principů oběhového hospodářství v ČR a zdůrazňuje oběhové hospodářství jako prioritu ČR
- schválený vládou v roce 2021
- 10 prioritních oblastí
- Opatření uvedená v prioritní oblasti **Odpadové hospodářství:**
„Zlepšovat účinnost stávajících EPR systémů.“

Strategické ukotvení EPR

- **Akční plán Cirkulární Česko 2040 pro období 2022-2027**

- implementační dokument, který podrobněji nastavuje způsoby naplňování strategických cílů, specifických cílů a typových opatření Cirkulárního Česka 2040 do podoby aktivit a úkolů

- schválený vládou 2023

- úkol uvedený v prioritní oblasti **Produkty a design:**

- „Rozšířit stávající systémy EPR na další druhy výrobků a zlepšit jejich fungování.“**

- dále definováno:

- „MŽP zahájí diskusi (formou jednání nebo kulatých stolů) se zainteresovanými subjekty nad možností rozšíření stávajících systémů EPR na další výrobky nad rámec povinností vyplývajících z evropské legislativy (např. textil, nábytek).“**

Stávající rozsah EPR v České republice

- **Zákon o výrobcích s ukončenou životností**
 - Elektrozařízení
 - Baterie a akumulátory
 - Pneumatiky
 - Vozidla s ukončenou životností
- **Zákon o obalech**
 - Obaly
- **Zákon o omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí**
 - Cigaretové výrobky s filtrem
 - Vlhčené ubrousky
 - Balonky

Strategie nových EPR systémů

- V roce 2024 byly **zadány studie** (zpracovány společnostmi CETA, Moore, EEIP), které identifikovaly nové oblasti, ve kterých by zavedení EPR mělo **pozitivní environmentální dopady**.
- Jako relevantní byly vymezeny následující segmenty:
 - **textil a obuv**
 - **sportovní a volnočasové potřeby**
 - **hračky**
 - **nábytek**
 - **ploché sklo**
 - **potřeby pro dům a zahradu**
- **Studie dostupné na**
<https://mzp.gov.cz/cz/agenda/odpadove-hospodarstvi-a-cirkularni-ekonomika/cirkularni-ekonomika/rozsirovani-systemu-epr-0>

Strategie nových EPR systémů

- 10/2024 – **předloženo vládě pro informaci.**
- Rozpracování konkrétních oblastí a případná příprava legislativy (zejména **prostřednictvím zákona o odpadech a zákona o výrobcích s ukončenou životností**)
- Předpokládaná doba legislativní implementace je plánovaná na **období cca 2027/2028**
- V rámci implementace EPR systémů pro tyto segmenty **se počítá s úzkou spoluprací mezi státními institucemi, výrobci, zástupci recyklačního odvětví a dalšími zainteresovanými stranami**

Revize směrnice o odpadech EPR textil a obuv

- Povinná rozšířená odpovědnost výrobců textilu a obuvi.
- **Publikace v Oficiálním věstníku EU – 26. 9. 2025 – 2025/1892/EU.**
- ***Transpozice:***
 - Do národní legislativy **20 měsíců – 17. června 2027**.
- **Zavedení EPR systému**
- Transpozice – **do zákona o výrobcích s ukončenou životností**.
- Spuštění systému– **17. duben 2028**.

Klíčoví aktéři a jejich participace

- Rada odpadového hospodářství – hlavní poradní orgán ministra/ministryně v oblasti odpadového hospodářství – široké zastoupení subjektů – státní správa, obce, průmysl, nevládní organizace, odpadové asociace, vysoké školy, Poslanecká sněmovna, Senát a další.
 - Jednání 4x ročně.
 - Poskytování komplexních informací z oblasti odpadového a oběhového hospodářství.
- Pracovní skupiny k jednotlivým výrobním skupinám
 - Zapojení dotčených subjektů z jednotlivých výrobních skupin, kterých se týká plán na rozšíření systémů EPR.
 - Podrobná diskuse k jednotlivým aspektům EPR systémů v dotčené oblasti.
- Legislativní proces
 - Meziresortní připomínkové řízení.

Klíčoví aktéři a jejich participace

- Obce a města
 - Klíčové subjekty pro diskusi o celkovém směřování odpadového hospodářství v ČR.
 - SMO ČR a SMS ČR – členy Rady odpadového hospodářství a příslušných pracovních skupin.
 - Nadstandardní komunikace a poskytování informací.

Shrnutí

- EPR je **efektivním a účinným nástrojem** ke zlepšení situace v oblasti nakládání s výrobky i po ukončení jejich životnosti.
- Jedná se o vhodný nástroj pro **předcházení negativních environmentálních externalit** (odpady, dopad na klima, životní prostředí, spotřebu vody a energie, využívání půdy aj.).
- Důležité je **legislativní nastavení, odpovědnost jednotlivých subjektů a definování závazných cílů**.
- Efektivně nastavený EPR systém může **snížit náklady obcí na odpadové hospodářství**.
- **MŽP se soustředí na participaci klíčových aktérů tak, aby byla nalezena schůdná řešení v jednotlivých oblastech.**

Děkuji za pozornost.

Ministerstvo životního prostředí

@mzpcr

@ministerstvo_zp

Ministerstvo životního prostředí

@ministerstvozivotnihoprostredi